

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ЛОЛИЋ против СРБИЈЕ

(представка број 44095/06)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

22. октобар 2013. године

Ова пресуда ће постати правоснажна у околностима утврђеним чланом 44. став 2. Конвенције. Она може бити предмет редакторских промена.

У предмету Лолић против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању Већа у саставу:

Guido Raimondi, *председник*,

Peer Lorenzen,

Dragoljub Popović,

András Sajó,

Nebojša Vučinić,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Helen Keller, *судије*

и Stanley Naismith, *секретар Одељења*,

после већања на затвореној седници одржаној 1. октобра 2013. године,

изриче следећу пресуду, која је усвојена на тај дан:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 44095/06) против Републике Србије коју је Суду поднео, према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) држављанин Србије, г. Томислав Лолић (у даљем тексту: „Подносилац представке“), 24. октобра 2006. године.

2. Владу Србије (у даљем тексту „Влада“) заступао је њен заступник, г. С. Царић.

3. Представка је 10. јула 2009. године достављена Влади. Такође је одлучено да се о допуштености и основаности представке одлучи истовремено (члан 29. став 1.).

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

4. Подносилац представке је рођен 1955. године и живи у Шапцу.

5. Подносилац представке је 1992. године закључио купопродајни уговор са друштвеним предузећем под именом ГДП Изградња - Шабац. То предузеће је било обавезно да изгради неке канцеларије и преда кључеве подносиоцу представке до новембра 1993. године.

6. Подносилац представке је 10. фебруара 2001. године поднео парничну тужбу Општинском суду у Шапцу, тражећи накнаду штете зато што то предузеће није испунило уговорену обавезу.

7. Општински суд је 1. октобра 2002. године пресудио у корист подносиоца представке. Суд је посебно наложио предузећу да подносиоцу представке исплати:

- (а) Накнаду постојеће штете у износу од 757.500 динара (РСД)¹;
- (б) Накнаду за сваку будућу штету у износу од РСД 7.500 (приближно ЕУР 113) месечно на име додатног кашњења у изградњи предметних канцеларија;
- (в) РСД 81.775 (приближно ЕУР 1.200) за судске трошкове.

8. Окружни суд у Шапцу је 26. маја 2003. године смањио износ накнаде штете коју је досудио Општински суд за РСД 378.000 и предузећу наложио да подносиоцу представке исплати накнаду постојеће штете у износу од РСД 379.500². Суд је потврдио преостали део пресуде. Пресуда по жалби постала је правоснажна истог дана.

9. Подносилац представке је 27. јула 2003. године изјавио ванредни правни лек – ревизију –Врховном суду.

10. Трговински суд у Ваљевоу је 4. јула 2003. године отворио стечајни поступак над овим предузећем.

11. Подносилац представке је у августу 2003. године прописно пријавио потраживање. Он је од Трговинског суда тражио: (i) да га призна за власника предметних пословних просторија, које су тек требале да буду завршене; (ii) да те просторије, као и РСД 553.298,10 неопходних за њихов завршетак, изузме из укупне масе стечајне имовине предузећа; и (iii) да потврди његове захтеве за накнаду онако како су признати пресудом Општинског суда од 1. октобра 2002. године.

12. Трговински суд је 28. јануара 2004. године прихватио захтеве подносиоца представке под (i) и (ii) из горњег текста. Суд је прихватио захтев подносиоца представке за накнаду штете у износу од РСД 379.500 како је признато пресудом Окружног суда од 26. марта 2006. године. Део захтева подносиоца представке у износу од РСД 378.000 је оспорен, а подносилац представке је обавештен да може да покрене посебан парнични поступак у вези са оспореним делом.

13. Подносилац представке није покренуо посебан парнични поступак.

14. Врховни суд је неодређеног дана одбио ревизију подносиоца представке због отварања стечајног поступка против дужника.

15. Подносилац представке је 14. априла 2006. године дошао у посед пословних просторија.

16. После неколико неуспешних лицитација дужник је коначно продат 12. јануара 2007. године предузећу *Јовановић* из Шапца.

---

¹ Приближно 12.437 евра (ЕУР)

² Приближно 5.740 евра

17. Трговински суд у Ваљеву је 18. јуна 2007. године донео одлуку о коначној расподели стечајне имовине предузећа, сврставши подносиоца представке у четврти исплатни ред. Сходно овој одлуци подносилац представке је примио РСД 150.683,63.

18. Трговински суд је 31. децембра 2007. године закључио стечајни поступак против дужника.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

19. Релевантно домаће право изнето је у пресудама Суда у предметима *ЕВТ против Србије* (број 3102/05, ст. 26 и 27., 21. јун 2007. године); *Марчић и други против Србије* (број 17556/05, став 29., 30. октобар 2007. године); *Р. Качанор и друге подносиоце представки против Србије* (бр. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, 15. јануар 2008. године, ст. 57-82.); *Влаховић против Србије* (број 42619/04, ст. 37-47., 16. децембар 2008 . године); *Црнишанин и други против Србије* (бр. 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, 13. јануар 2009. године, ст. 100-104.); *Адамовић против Србије*, (број 41703/06, ст. 17-22., 2. октобар 2012. године); и *Маринковић против Србије* ((одлука) број 5353/11, 29. јануар 2013. године, ст. 26-29. и ст. 31-44.).

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

20. Подносилац представке се жалио због пропуста Тужене државе да у потпуности изврши правоснажну пресуду донету у његову корист 26. маја 2003. године. Он се ослонио на члан 6. Конвенције и члан 1. Протокола број 1, који, у релевантном делу, гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.“

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

А. Допуштеност

1. Компатибилност ratione temporis са одредбама Конвенције

21. Влада је тврдила да је представка некомпатибилна *ratione temporis* са одредбом Конвенције због тога што су правоснажна судска одлука због чијег се неизвршења подносилац представке жали као и његов статус стечајног повериоца утврђени током 2003. године, пре ступања Конвенције на снагу у односу на Србију 3. марта 2004. године.

22. Подносилац представке се са тим није сложио.

23. Суд примећује да се предметни случај односи на неизвршење правоснажне домаће пресуде у корист подносиоца представке. Пресуда је остала неизвршена до данас. Суд, према томе, закључује да наводна повреда представља трајну ситуацију и, сходно томе, одбацује примедбу Владе.

2. Исцрпљење домаћих правних средстава

24. Влада је остала при ставу да подносилац представке није исцрпео сва делотворна домаћа правна средства. Он посебно није поднео захтев за извршење правоснажне судске одлуке која се разматра у овом предмету. Он, штавише, није ни покренуо нови круг парничног поступка према упутству Трговинског суда у Београду.

25. Подносилац представке се са тим није сложио.

26. Суд примећује да је подносилац представке имао пресуду донету у његову корист која је била правоснажна и извршна, чије је извршење било у оквиру одговорности домаћих органа, укључујући ако је неопходно, предузимање и таквих мера као што је стечајни поступак (видети *Khachatryan против Арменије*, број 31761/04, став 60., 1. децембар 2009. године). У начелу, када подносилац представке, као што је овај, добије правоснажну пресуду против правног лица под контролом државе, он њега или ње тражи се само да поднесе захтев за извршење те пресуде надлежном суду или, у случају поступка ликвидације или стечаја против дужника, да пријави његова или њена потраживања управи дужника (видети *Р. Качапор и друге подносиоце представки против Србије*, цитирана у горњем тексту). С обзиром да је предметни подносилац представке то учинио, примедба Владе мора се одбацити.

3. Закључак

27. Суд сматра да ова притужба није очигледно неоснована у оквиру значења члана 35. став 3 (а) Конвенције и не налази ниједан други

основ да је прогласи недопуштеном. Према томе, она се мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

28. Суд примећује да је по завршетку стечајног поступка против дужника подносилац представке добио само део износа наведеног у правоснажној судској одлуци од 26. маја 2003. године. Преостали део пресуде је и даље неизвршен. Суд даље примећује да кашњење у извршењу неке пресуде може бити оправдано у посебним околностима. Кашњење, међутим, не сме бити такво да угрожава суштину права заштићеног према члану 6. став 1. Конвенције (видети *Burdov против Русије*, број 59498/00, став 35., ЕЦХР 2002-III).

29. Суд примећује да је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у предметима који покрећу питања слична питањима постављеним у овом случају (видети, *Р. Качапор и друге подносиоце представки против Србије*, цитиран у горњем тексту, ст. 115-116 и став 120.; *Марчић и други*, цитиран у горњем тексту, став 60.; *Црнишанин и други*, цитиран у горњем тексту, ст. 123-124. и ст. 133-134., *Рашкових и Милуновић против Србије*, бр. 1789/07 и 28058/07, став 74. и став 79., 31. мај 2011. године; и *Адамовић*, цитиран у горњем тексту, став 41.).

30. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу ни аргумент који би га могли убедити да у предметном случају донесе другачији закључак. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1.

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

31. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета, трошкови

32. Подносилац представке је тражио исплату преосталог дуга према пресуди на име материјалне штете и још РСД 931.298,10 (приближно 8.160 евра (ЕУР)). Подносилац представке је даље тражио РСД 1.000.000 (приближно ЕУР 8.760) на име нематеријалне штете. Подносилац представке је такође тражио РСД 100.000 (приближно ЕУР 876.00) за судске трошкове настале пред Судом.

33. Влада је ове захтеве сматрала претераним и неоправданим.

34. С обзиром на повреде које је утврдио у конкретном предмету и на сопствену судску праксу (видети *Р. Качанор и друге подносиоце представки против Србије*, цитиран у горњем тексту, ст. 123-126., и *Црнишанин и други*, цитиран у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да се захтеви подносиоца представке за накнаду материјалне штете у вези са исплатом преосталог дуга према пресуди, морају усвојити. Влада према томе треба да исплати подносиоцу представке износе досуђене правоснажном домаћом пресудом донетом 26. маја 2003. године, умањено за све износе који су можда већ исплаћени у вези са истом. У вези са додатним захтевом подносиоца представке за накнаду материјалне штете, Суд не примећује никакву узрочну везу између утврђене повреде и наводне материјалне штете. Према томе, он одбацује овај захтев.

35. У вези са накнадом нематеријалне штете, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. Конкретан тражени износ је, међутим, претеран. Процењујући на основу правичности, како се захтева чланом 41. Конвенције, Суд сматра да је разумно и правично да подносиоцу представке досуди ЕУР 2.000. Овај износ треба да покрије сву нематеријалну штету, као и трошкове.

Б. Затезна камата

36. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД ЈЕДНОГЛАСНО

1. *Проглашава* представку допуштеном;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;
3. *Утврђује*
  - (а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, из сопствених средстава и у року од три месеца од датума када пресуда постане правоснажна, у складу са чланом 44. став 2. Конвенције, износе досуђене правоснажном домаћом пресудом, умањено за износе који су можда већ исплаћени на основу наведене пресуде;

(б) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у истом року, ЕУР 2.000 (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете, трошкова, заједно са порезом који се може наплатити на овај износ, који ће се претворити у домаћу валуту према курсу важећем на дан измирења;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;

4. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 22. октобра 2013. године, у складу са правилом 77 ст. 2 и 3 Пословника Суда.

Stanley Naismith
Секретар

Guido Raimondi
Председник